

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Šilutės žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė „Žuvėjų kraštas“ (toliau – Šilutės ŽRVVG „Žuvėjų kraštas“)
 Vietos plėtros strategija „Šilutės ŽRVVG „Žuvėjų kraštas“ 2021-2027 m. vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)
VPS priemonė „Žuvininkystės veiklų įvairinimas, įskaitant rekreacinės žvejybos skatinimą“ (kodas BIVP-2)
Kvietimo Nr. 6

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Prioritetas	Konkretus tikslas	Sektorius, prie kurio turi būti prisidedama projektu	Paramos gavėjų rūšis	Projektų susietumas su jūrų ir kitais vandenimis	Specialiosios projektų sąsajos	Projektų rūšis	Intervencinių priemonių rūšis	Paramos formos kodas
1	2	3	4	5	6	8	7	9
03 Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas.	3.1 Sudaryti sąlygas tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse ir skatinti žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymąsi.	01 Žvejyba 02 Akvakultūra 04 Turizmas 05 Aplinka	04 Privati įmonė – labai maža 05 Privati įmonė (mažoji ar vidutinė įmonė) 15 Fiziniai asmenys	02 Vidaus vandenys 04 Netaikoma	29 Su mažos apimties priekrantės žvejyba susijęs veiksmas 31 Su klimato kaita susijęs veiksmas	01 Investicijos į energijos vartojimo mažinimą ir energijos vartojimo efektyvumą 02 Investicijos į atsinaujinančios energijos sistemas 03 Investicijos į laive esančią gamybos įrangą 04 Investicijos į laivą siekiant pagerinti	14 Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos įgyvendinimas	01 Dotacijos

<p>VPS prioritetas Nr. I: „Žuvininkystės, rekreacinės žvejybos bei susijusių verslų konkurencingu mo didinimas išnaudojant mėlynosios ekonomikos galimybes“</p>	<p>VPS priemonė „Žuvininkystės veiklų įvairinimas, įskaitant rekreacinės žvejybos skatinimą“ (kodas BIVP- 2).</p> <p>VPS priemonės tikslas: skatinti veiklas, papildančias žuvininkystę, užtikrinant užimtumą, ekonomikos augimą.</p>					<p>navigaciją arba variklio valdymą 09 Prekybos veikla 11 Investicijos verslo plėtrai (strategijų kūrimui, administravimui, įrangai) remti 12 Kiti verslo įvairinimo veiksmai, nesusiję su žvejyba, akvakultūra ar inovacijomis 18 Prekybos inovacijos 19 Procesų inovacijos 20 Produktų inovacijos 32 Gamybinės investicijos į darnią akvakultūrą 41 Taršos / užterštumo mažinimas ir prevencija 47 Investicijos į IT – aparatinę įrangą 48 Investicijos į IT - programinę įrangą 49 IT plėtra ir priežiūra</p>		
---	---	--	--	--	--	--	--	--

- 1.2. 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2017/1004 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 2021/1139);
- 1.3. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programa (toliau – Žuvininkystės programa), patvirtinta 2022 m. spalio 31 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu C (2022) 8008;
- 1.4. 2022 m. sausio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/79, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1139 taikymo taisyklės dėl veiksmų lygmens įgyvendinimo duomenų registravimo, perdavimo ir pateikimo;
- 1.5. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 3D-798 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“;
- 1.6. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos projektų finansavimo ir administravimo taisyklės (toliau – PFAT), patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D- 3D-414 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“;
- 1.7. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos vietos plėtros strategijų įgyvendinimo administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-867 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos trečiojo prioriteto „Sąlygų tvarkai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas“ priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VPS administravimo taisyklės);
- 1.8. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas.

2. Galima didžiausia paramos suma projektui ir paramos intensyvumo norma

1	2	3
2.1.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų PIP skiriama:	109 489,00 Eur lėšų.
2.2.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	109 489,00 Eur.
2.3.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	<p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai vietos projektas yra privataus žuvininkystės verslo pobūdžio (po jo įgyvendinimo projekte išsipareigojama gauti grynujų pajamų) ir jį teikia juridinis (privatus arba viešas) arba fizinis asmuo. Fizinį asmenų privataus žuvininkystės verslo pobūdžio vietos projektais laikomi vietos projektai, kurie yra teikiami fizinį asmenų, vietos projekto paraiškos pateikimo dieną arba vietos projekto įgyvendinimo metu veikiančių pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą, arba teikiami uždarujų akcinių bendrovių ar kitą teisinį statusą turinčių juridinių asmenų, kai jų steigėjais yra vienas fizinis asmuo. Šiame papunktyje nurodytas paramos intensyvumas privataus žuvininkystės verslo pobūdžio vietos projektams didinamas arba mažinamas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 2021/1139 III priedu; 2. iki 75 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai vietos projektas yra skirtas žuvininkystės verslui plėtoti arba pradėti, jį teikia juridinis arba fizinis asmuo, ir pareiškėjas įrodo, kad vietos projektas yra inovatyvus vietos lygiu, vadovaujantis Projektų inovatyvumo

		vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-181 „Dėl Projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo. Visuomenei turi būti suteikiama galimybė susipažinti su vietos projekto veiksmis ir rezultatais. Fizinį asmenų privataus žuvininkystės verslo pobūdžio vietos projektais laikomi vietos projektai, kurie yra teikiami fizinį asmenų, vietos projekto paraiškos pateikimo dieną arba vietos projekto įgyvendinimo metu veikiančių pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą, leidžiančią užsiimti žuvininkystės verslu.
2.4.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	1. Pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos; 2. Pareiškėjo skolintos lėšos; 3. Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos.
2.5.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EJRŽAF IR Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

3. Reikalavimai projektams

3.1. Nurodoma:

3.1.1. Remiamos veiklos:

Kadangi Kuršių mariose stebima žuvų išteklių mažėjimo tendencija, aplinkosauginiai ir poveikio aplinkai mažinimo reikalavimai žuvininkystės veikla užsiimantiems subjektams didėja, žvejybos veikla Kuršių mariose yra sezoninė, neužtikrinanti nuolatinio užimtumo ir pajamų, būtina skatinti veiklas, papildančias žuvininkystę, (išskyrus perdirbimą, rinkodarą ir tiesioginę prekybą), sudarant prielaidas nuolatinį pajamų galimybes, darbo vietų išlaikymui ir papildomų darbo vietų kūrimui ar savarankiškam užimtumui.

Pagal priemonę remiamos veiklos:

žvejybos turizmas (tame tarpe, tradicinės žvejybos verslo demonstravimas, rekreacinė žvejyba ir kt.), maitinimo ir (ar) apgyvendinimo paslaugos, aktyvus turizmas, šviečiamoji ir / ar kultūrinė ir kitos su žuvininkyste susijusios veiklos, infrastruktūros tvarkymas reikalingas minėtų veiklų vykdymui.

Šia priemone, kuria remiamas verslo vystymas mėlynojo augimo sektoriuose, žvejybos ir akvakultūros veiklos įvairinimas remiant turizmo ir kitų paslaugų derinimą su žvejyba ir akvakultūra, bus prisidedama prie 7.1 specifinio tikslo įgyvendinimo. Kartu atliepiami SSGG analizės metu nustatyti tokie vietos poreikiai kaip: 4.1., 4.2. ir 4.4., kuriems yra svarbus infrastruktūros, reikalingos žuvininkystės, turizmo ir susijusioms veikloms vykdyti, plėtojimas ir pritaikymas, tvaraus ir inovatyvaus verslo kūrimosi mėlynosios ekonomikos sektoriuose skatinimas, veiklos įvairinimo galimybių sudarymas.

3.1.2. Pareiškėjams keliami reikalavimai:

1. remiama veikla turi būti vykdoma Šilutės ŽRVVG teritorijoje ir (arba) už jos ribų, jeigu vietos projekte numatyta ekonominė veikla susijusi su mobiliąja prekyba, paslaugų teikimu;

2. projekto įgyvendinimo metu turi būti sukuriama ne mažiau kaip 1 darbo vieta.

3.1.2.1. Galimi pareiškėjai:

Asmenys, įregistravę žuvininkystės, jos produktų perdirbimo ar rekreacinės žvejybos veiklą Šilutės ŽRVVG teritorijoje ir veiklą vykdančys ne trumpiau nei 6 mėnesius:

1. labai maža, maža arba vidutinė įmonė (taip kaip apibrėžia LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas);

2. fiziniai asmenys, ne jaunesni nei 18 metų amžiaus.

3.1.2.2. Galimi partneriai: Partneriai negalimi.

3.2. Siektini stebėsenos rodikliai				
Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė	
1	2	3	4	
Sukurta darbo vietų (asmenys)	CR06	Vnt.	1	
Įdiegtos inovacijos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius) (skaičius)	CR14	Vnt.	1	
4. Horizontaliųjų principų (toliau – HP) ir su jais susijusių Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) nuostatų laikymosi reikalavimai				
<p>4.1. Projekto įgyvendinimo metu neturi būti pažeidžiamos Chartijoje nustatytų pagrindinių teisių nuostatos: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atvejų; teisių į nuosavybę ir teisių užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir neįgalųjų teisių; vaiko teisių; gero administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisių; aplinkos apsaugos.</p> <p>4.2. Projekto įgyvendinimo metu neturi būti pažeidžiami HP: darnaus vystymosi, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, lygių galimybių ir nediskriminavimo (dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios ar kt.), įskaitant prieinamumo visiems reikalavimo užtikrinimą.</p> <p>4.3. Pagal aprašą įgyvendinami projektai tiesiogiai (projekto tikslas, tikslinė grupė, projekto veiklos, projekto vykdytojai, rodikliai, siekiami rezultatai) neprisideda prie HP įgyvendinimo. Priemonės įgyvendinimas nedaro tiesioginio poveikio Chartijos nuostatoms.</p>				
5. Reikalavimai teikiant valstybės pagalbą arba nereikšmingą (<i>de minimis</i>) pagalbą				
Valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, neteikiama.				
6. Projektų atrankos kriterijai ir bendrosios finansavimo sąlygos:				
6.1. Projektų atrankos kriterijai:				
Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato VPS administravimo taisyklių 35 punktas.				
Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Mažiausia privaloma surinkti balų suma, kad projektas būtų pripažintas kokybišku ir sukuriančiu pridėtinę vertę siekiant VPS tikslų, yra 40 balų.				
6.1.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:				
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos PIP vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad

1	2	3	4	5
				Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
1.	Didesnis sukurtų naujų darbo vietų skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	30	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau - PĮP) vertinimo metu:	Atitiktis įsipareigojimams vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktą informaciją ir dokumentus. Pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).
1.1.	įsipareigojama sukurti ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyti nuo 2,1 (imtinai) ir daugiau darbo vietų	30	1) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.2. lentelėje „Projektu sprendžiamos problemos“; 2.5. lentelėje „Projektų bendrieji stebėsenos rodikliai“ ir 2.6. lentelėje „Vietos projektų atrankos kriterijus“ pateiktą informaciją;	ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).
1.2.	įsipareigojama sukurti ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyti nuo 1,6 (imtinai) iki 2 darbo vietų	25	2) pagal Verslo plano IV. dalyje „Informacija apie ūkio subjekto organizacinę valdymo struktūrą ir darbuotojus“ pateiktą informaciją.	ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).
1.3.	įsipareigojama sukurti ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikyti nuo 1,1 (imtinai) iki 1,5 darbo vietos	20	Darbo vietos išlaikymas yra skaičiuojamas pilnos darbo vietos ekvivalentu. Pareiškėjas nurodo darbo vietų padidėjimą, lyginant su ataskaitiniais metais buvusįjį darbuotojų skaičių su pirmaisiais metais po projekto įgyvendinimo prognozuojamu skaičiumi. Prie PĮP pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).	ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).

				<p><i>Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“). Pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos. (1 darbo vieta – etatas, pagrįstas 8 valandų darbo diena, 40 valandų darbo savaite, dirbant ištisus metus, ir jei asmens darbo užmokesčio arba savarankiška veikla užsiimančio asmens grynujų pajamų dydis per ataskaitinius metus yra ne mažesnis negu 12 (dvylika) minimalių mėnesinių algų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu).</i></p> <p>Vietos projekto įgyvendinimo metu sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis. Darbo santykius ir už darbą apmokėjimą įrodantys dokumentai. Tikrinama pagal pateiktas vietos projektų įgyvendinimo ataskaitas. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus: 1. darbo santykius ir apmokėjimą už darbą įrodantys dokumentai (darbo sutartis, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis).</p>
2.	<p>Ne mažiau kaip 50 proc. darbo vietų sukurta asmenims iki 40 m. (imtina).</p>	20	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau - PĮP) vertinimo metu:</p> <p>1) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.2. lentelėje „Projektu sprendžiamos problemos“ ir 2.6. lentelėje „Vietos projektų atrankos kriterijus“ pateiktą informaciją.</p>	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktą informaciją ir darbo sutarčių kopijas.</p> <p>Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto kontrolės laikotarpiu vertinama pagal užbaigto vietos projekto metinėje ataskaitoje pateiktą informaciją ir darbo sutarčių kopijas.</p>

3.	Projektas susijęs su inovacijomis¹, atsinaujančia energija.	30	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau – PĮP) vertinimo metu:</p> <p>1) vadovaujantis <i>Projektų inovatyvumo vertinimo metodika</i>, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-181 „Dėl projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“;</p> <p>2) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.2. lentelėje „Projektu sprendžiamos problemos“; 2.5. lentelėje „Projektų bendrieji stebėsenos rodikliai“, 2.6. lentelėje „Vietos projektų atrankos kriterijus“ III skyriaus „Projekto įgyvendinimo detalizacija“ 3.8. lentelėje „Horizontalieji principai (toliau – HP) ir atitinkamos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) nuostatos“ pateiktą informaciją;</p> <p>3) pagal Verslo plano II. dalies „Informacija apie ūkio subjektą ir jo veiklą“ 2 lentelėje „Projekto tikslas ir inovatyvumas“ ir III. dalyje „Informaciją apie numatomą gaminti produkciją (produktus) ir rinkas“ pateiktą informaciją.</p>	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis.</p> <p>Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto kontrolės laikotarpiu nebus vertinama.</p>
4.	Projektą įgyvendins jaunas žmogus (iki 40 m. imtinai), kai vietos projektą teikia fizinis asmuo, arba bent vienas iš juridinio asmens akcininkų / dalininkų / dalyvių – jaunas asmuo (iki 40 m. imtinai), kai vietos projektą teikia juridinis asmuo.	20	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau – PĮP) vertinimo metu:</p> <p>1) pagal pateiktą asmens dokumento kopiją, kai pareiškėjas – fizinis asmuo;</p> <p>2) pagal pateiktą LR Juridinių asmenų registro išplėstinio išrašo ir steigimo akto kopijas, juridinio asmens įgaliojimą (<i>Įgaliojime turi būti nurodyta, kad įgaliotas</i></p>	<p>Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu nebus vertinama.</p>

¹ Ar projektas atitinka inovatyvumo kriterijų bus vertinama remiantis Projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-181.

			asmuo turi teisę įgyvendinti projektą ir yra vienas iš juridinio asmens akcininkų / dalininkų / dalyvių – jaunas asmuo (iki 40 m. imtinai)), įgalioto asmens amžių įrodanti dokumentą (asmens dokumento kopiją), kai pareiškėjas - juridinis asmuo; 3) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.6. lentelėje „Vietos projektų atrankos kriterijus“ pateiktą informaciją.	
	Viso:	100		
6.2. Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai:				
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.				
1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato VPS administravimo taisyklių 10-27 punktai.			
2.	<u>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</u>			
2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 16 papunktyje.			
2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:			
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos PĮP vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)	
1	2	3	4	
2.2.1.	Remiama veikla turi būti vykdoma Šilutės ŽRVVG teritorijoje ir (arba) už jos ribų, jeigu vietos projekte numatyta ekonominė veikla susijusi su mobiliąja prekyba, paslaugų teikimu	Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau - PĮP) vertinimo metu: 1) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.2. lentelėje „Projektu sprendžiamos problemos“ pateiktą informaciją. Pareiškėjas turi nurodyti tikslią projekto įgyvendinimo vietą. Kartu su PĮP pateikiamas galiojantis VĮ Registrų centro išrašas, kuriame nurodyta nekilnojamo turto į kurį	Atitiktis tinkamumo sąlygai vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu vertinama pagal įgyvendinimo ir užbaigto vietos projekto metinių ataskaitų, patikrų vietoje ataskaitų duomenis.	

		investuojama ir (arba) kuriame bus vykdomos projekte numatytos veiklos, registracijos vieta.	
2.2.2.	Projekto įgyvendinimo metu turi būti sukuriami ne mažiau kaip 1 darbo vieta	<p>Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinama Vietos projekto įgyvendinimo plano (toliau - PĮP) vertinimo metu:</p> <p>1) pagal PĮP II skyriaus „Projekto inicijavimas“ 2.2. lentelėje „Projektu sprendžiamos problemos“; 2.5. lentelėje „Projektų bendrieji stebėsenos rodikliai“ ir 2.6. lentelėje „Vietos projektų atrankos kriterijus“ pateiktą informaciją;</p> <p>2) pagal Verslo plano IV. dalyje „Informacija apie ūkio subjekto organizacinę valdymo struktūrą ir darbuotojus“ pateiktą informaciją.</p> <p>Darbo vietos išlaikymas yra skaičiuojamas pilnos darbo vietos ekvivalentu. Pareiškėjas nurodo darbo vietų padidėjimą, lyginant su ataskaitiniais metais buvusį darbuotojų skaičių su pirmaisiais metais po projekto įgyvendinimo prognozuojamu skaičiumi. Prie PĮP pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>).</p>	<p>Atitiktis tinkamumo sąlygai vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktą informaciją ir dokumentus. Pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“</i>). Pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos. (1 darbo vieta – etatas, pagrįstas 8 valandų darbo diena, 40 valandų darbo savaite, dirbant ištikus metus, ir jei asmens darbo užmokesčio arba savarankiška veikla užsiimančio asmens grynujų pajamų dydis per ataskaitinius metus yra ne mažesnis negu 12 (dvylika) minimalių mėnesinių algų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu).</p> <p>Vietos projekto kontrolės laikotarpiu atitiktis vertinama pagal užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją ir dokumentus. Pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma (<i>Vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo metodika nustatyta Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo</i></p>

			<p>ar vidutinio verslo subjekto vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“). Pateikiamos sudarytų galiojančių darbo sutarčių kopijos. (1 darbo vieta – etatas, pagrįstas 8 valandų darbo diena, 40 valandų darbo savaite, dirbant ištisus metus, ir jei asmens darbo užmokesčio arba savarankiška veikla užsiimančio asmens grynujų pajamų dydis per ataskaitinius metus yra ne mažesnis negu 12 (dvylika) minimalių mėnesinių algų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu).</p> <p>Vietos projekto įgyvendinimo metu sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) tikrinama pagal pateiktus SODROS duomenis. Darbo santykius ir už darbą apmokėjimą įrodantys dokumentai. Tikrinama pagal pateiktas vietos projektų įgyvendinimo ataskaitas. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus: 1. darbo santykius ir apmokėjimą už darbą įrodantys dokumentai (darbo sutartis, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis).</p>
2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui: netaikoma		
2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos: VPS administravimo taisyklių 18 punkte.		
2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui: netaikoma		
2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
2.6.1.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos: 1. Su vietos PĮP turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą; 2. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti veiklas, kurios remiamos pagal VPS (visais atvejais negali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios yra neremiamų veiklų sąrašė, nurodytame VPS administravimo taisyklių 18.6. punkte).		
2.6.2.	Kai numatoma investuoti į pagal prigimtį kilnojamuosius daiktus, kurie nepriskiriami statiniams (neturi Lietuvos Respublikos statybos įstatyme numatytų statinio požymių), tai žemė po kilnojamaisiais daiktais ar žemė į kurią investuojama, turi pareiškėjui priklausyti nuosavybės teise, būti nuomojama arba būti kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas ja ne trumpiau kaip iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Jei žemė yra valdoma nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys iki PĮP pateikimo dienos turi būti įregistruotos VĮ „Registru centre“.		

	Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama PĮP vertinimo metu).
2.7.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos VPS administravimo taisyklių 26-27 punktuose.
3.	Vietos projekto vykdytojo išpareigojimai:
3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti VPS administravimo taisyklių 30 punkte.
3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išpareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 32–39 punktuose.
3.2.1.	Pradėti PĮP įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 (šešis) mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.
3.2.2.	Vietos projekto vykdytojas išpareigoja laikytis visų išpareigojimų, susijusių su naujų darbo vietų sukūrimo ir išlaikymo rodikliais.
3.2.3.	Vietos projekto vykdytojas išpareigoja nuo saulės elektros energijos gamybos pradžios iki kontrolės laikotarpio pabaigos gaminti elektros energiją tik savo reikmėms (ne pardavimui).
7. Reikalavimai įgyvendinus projektų veiklas:	
7.1. Bendrieji pareiškėjų, vietos projektų vykdytojų išpareigojimai, kurie turi būti taikomi vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu:	
7.1.1. nenutraukti gamybinės veiklos ir neperkelti jos už ŽRVVG teritorijos ribų (taikoma, jeigu vietos projektas susijęs su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, išskyrus atvejus, jeigu vietos projekte numatyta ekonominė veikla, susijusi su mobiliąja prekyba, paslaugų teikimu);	
7.1.2. nepakeisti nekilnojamojo turto arba jo dalies, į kurią investuojama, nuosavybės teisių (taikoma, jeigu vietos projektas susijęs su investicijomis į infrastruktūrą arba verslą);	
7.1.3. nepakeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų (išskyrus nurodytas Vietos plėtros strategijų administravimo taisyklių 30.4 papunktyje), kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam vietos projekto tikslams (taikoma, jeigu vietos projektas susijęs su investicijomis į infrastruktūrą arba verslą). Jeigu vietos projekto vykdytojas planuoja daryti bet kokius šiame Taisyklių papunktyje minimus vietos projektų pakeitimus, iki vietos projekto pakeitimų pradžios turi apie tai informuoti VPS vykdytoją ir Agentūrą. Galutinį sprendimą dėl planuojamų vietos projekto pakeitimų neigiamos įtakos pradiniam vietos projekto tikslams buvimo arba nebuvimo priima Agentūra;	
7.1.4. viešinti gautą paramą Vietos plėtros strategijų administravimo taisyklių nustatyta tvarka;	
7.1.5. sutikti ir sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių PĮP vertinimą, atranką ir vietos projektų įgyvendinimo priežiūrą, ŽP įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie vietos projektą ir su juo susijusią veiklą nuo PĮP pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos vietos projektams gavimo sąlygų, kaip yra vykdomas vietos projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama vietos projektui, po vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo dienos iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;	
7.1.6. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir ŽP įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.	
8. Kiti reikalavimai	
Nėra	
IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI	
9. Išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai	
9.1. Bendrosios tinkamumo finansuoti sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis nurodytos VPS administravimo taisyklių 19, 20 ir 21 punktuose.	
9.2. Specialiosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis: netaikoma	
9.3. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis: netaikoma	
9.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:	

1	2	3
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
9.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
9.4.1.1.	<p>N (įskaitant N1 klasės transporto priemonės, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos) ir (arba) O kategorijos transporto priemonės (ne daugiau kaip 2 vienetus, iš kurių tik 1 (viena) transporto priemonė gali būti N kategorijos) ir išlaidos, susijusios su transporto priemonių pritaikymu žuvininkystės reikmėms, yra tinkamos finansuoti tik tuo atveju, jeigu vietos projekto pagrindinė idėja – mobilioji prekyba ŽVVG teritorijoje pagaminta produkcija ir (arba) planuojamas įgyvendinti verslo projektas, ir jeigu įrodomas jos techninis poreikis (pagal Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus, patvirtintus Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“), skirtas vietos projekto reikmėms (komerciniuose pasiūlymuose / išduotoje sąskaitoje faktūroje turi būti nurodoma transporto kategorija bei kėbulo tipo kodas). Jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja transporto priemonė buvo įregistruota pardavėjo vardu, pareiškėjas turi pateikti to pardavėjo rašytinį patvirtinimą, kad transporto priemonė nebuvo eksploatuota. Parama įsigyti N1 klasės transporto priemonę teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, arba 2 eilės sėdimų vietų, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.

	<p>langų (šis reikalavimas netaikomas N1 klasės transporto priemonėms, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos). Parama negali būti skirta jokioms transporto priemonėms, kurios gali būti registruojamos kaip lengvasis automobilis (M1 klasės transporto priemonė). N1 klasės transporto priemonėms ir (arba) N1 klasės transporto priemonėms, kurios priskiriamos ir prie G kategorijos, įsigyti didžiausia tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM) suma gali sudaryti iki 37 000 Eur (kompensuojant išlaidas priklausomai nuo pareiškėjui taikomo paramos vietos projektui intensyvumo)</p>	
9.4.1.2.	<p>Nauja įranga, įrenginiai, technika (išskyrus transporto priemones nurodyta FSA 9.4.1.1. papunktyje) mechanizmai (įsigijimas ir įrengimas)</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.1.3.	<p>Programinė įranga skirta organizacijos procesų planavimui, organizavimui ir valdymui, taip pat speciali kompiuterinė ir programinė įranga skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.1.4.	<p>Saulės elektrinių įrengimo arba įsigijimo išlaidos</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.2. papunkčiu.
9.4.1.5.	<p>Kilnojamosios konstrukcijos (pvz. konteineriai, vagonėliai, prekybos kioskai, paviljonai ir kt.), nepriskiriamos prie statinių (pagal prigimtį kilnojamieji daiktai, neatitinkantys Statybos įstatyme nustatytų statinio požymių)</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.1.6.	<p>Plaukiojimo priemonės ir kita įranga, skirta žūklės turizmo paslaugų teikimui</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.1.7.	<p>Kitos prekės, medžiagos, priemonės reikalingos FSA numatytai remiamai veiklai</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.1.8.	<p>Vietos projekto viešinimo išlaidos</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.2. papunkčiu.
9.4.2.	<p>Darbų ir paslaugų įsigijimo:</p>	
9.4.2.1.	<p>Naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas ir (arba) statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimas</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.2.2.	<p>Infrastruktūros įrengimas</p>	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.

9.4.2.3.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir kitos išlaidos susijusios su FSA 9.4.2.1. – 9.4.2.2. papunkčiuose nurodytomis tinkamomis išlaidomis	Vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6.1. papunkčiu.
9.4.3.	Vietos projekto netiesioginės išlaidos nustatytos PFAT	Vietos projekto netiesioginės išlaidos gali sudaryti iki 7 procentų fiksuotosios normos, kuri apmokama nuo tinkamų finansuoti tiesioginių projekto išlaidų.
9.4.4.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos vietos projektui lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ir savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos. kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.

9.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos:

9.5.1. VPS administravimo taisyklių 23 punkte ir yra šios:

1. neatitinkančios šiose Taisyklėse nurodytų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų kategorijų ir neišvardytos Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše;
2. neišvardytos PĮP (po PĮP pateikimo dienos neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jų keisti kitomis);
3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
4. nepagrįstai didelės išlaidos;
5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;
7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
8. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
9. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir (arba) deklaruotos (arba pripažintos deklaruotinomis) EK arba kitai tarptautinei institucijai ir kurioms apmokėti skyrus ES fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos, ir (arba) deklaruotos EK arba kitai tarptautinei institucijai daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto netiesioginių išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti vietos projektams avansuoti);
10. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus šių VPS administravimo taisyklių 22.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė).

9.5.2. PFAT 237 punkte visais atvejais nurodytos išlaidos yra netinkamos finansuoti (<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/cbfa4c4011e711ee9f7ec2ffce8b47bc>).

10. Projektų veiklų įgyvendinimui taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai

Taikomi Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registre privalomoms matomumo ir informavimo priemonėms nustatyti supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai: <https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/supaprastintai-apmokamu-islaidu-dydziu-registras>

Parengti fiksuotųjų dydžių tyrimai EJRŽAF lėšomis finansuojamoms veikloms:

<https://www.esf.lt/projektai/supaprastintu-mokejimu-centras/parengti-fiksuotuju-dydziu-tyrimai/>

Eil. Nr.	Veiklos ir (ar) išlaidos, kurioms taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio kodas	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio versija	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio pavadinimas
1	2	3	4	5
10.1.	Fiksuotąją sumą sudaro visų pirmojo privalomų matomumo ir informavimo priemonių rinkinio išlaidos, kai: a) projekto įgyvendinimo pradžioje projekto vykdytojo oficialioje interneto svetainėje, jei tokia yra, ir socialinės žiniasklaidos svetainėse paskelbta informacija – trumpas veiksmo, įskaitant jo tikslus ir rezultatus, aprašymas, proporcingas paramos dydžiui, bei informavimas apie iš ES gaunamą finansinę paramą;	FS-01-01	-	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie ES fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS be PVM
10.2.	b) projekto įgyvendinimo pradžioje visuomenei gerai matomoje vietoje pakabintas bent vienas ne mažesnio nei A3 formato spausdintas skelbimas (plakatas) arba elektroniniame ekrane paskelbtas lygiavertis pranešimas, kuriame turi būti pateikta informacija apie veiksmą akcentuojant iš ES gaunamą finansinę paramą; c) visuomenei arba dalyviams skirtuose dokumentuose ir komunikacijos medžiagoje, susijusioje su veiksmo įgyvendinimu, gerai matomai pateiktas pareiškimas, kuriame akcentuojama gaunama ES parama.	FS-01-02	-	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie ES fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS su PVM
10.3.	Fiksuotąją sumą sudaro visų antrojo privalomų matomumo ir informavimo priemonių rinkinio išlaidos, kai: a) projekto įgyvendinimo pradžioje projekto vykdytojo oficialioje interneto svetainėje, jei tokia yra, ir socialinės žiniasklaidos svetainėse paskelbta informacija – trumpas veiksmo, įskaitant jo tikslus ir rezultatus, aprašymas, proporcingas paramos dydžiui, bei informavimas apie ES gaunamą finansinę paramą;	FS-01-03	-	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie ES fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS be PVM
10.4.	b) visuomenei arba dalyviams skirtuose dokumentuose ir komunikacijos medžiagoje, susijusioje su veiksmo įgyvendinimu, gerai matomai pateiktas pareiškimas, kuriame akcentuojama gaunama ES parama;	FS-01-04	-	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie ES fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS su PVM

	c) kai tik pradėdami fiziškai vykdyti veiksmai, susiję su fizinėmis investicijomis, arba sumontuojama nupirktą įrangą, visuomenei gerai matomoje vietoje iškabinamos ilgalaikės lentelės ar informacinės lentos su ES emblema.			
10.5.	Fiksuotuosius vieneto įkainius sudaro šios išlaidos: saulės modulių įsigijimo išlaidos; įtampos keitiklio įsigijimo išlaidos; saulės elektrinės montavimo darbų išlaidos; kitų saulės elektrinės įrengimui reikalingų komponentų įsigijimo išlaidos (saulės elektrinės laikančiosios konstrukcijos (montavimui ant stogo arba ant žemės), viršįtampių apsauga, kabeliai, kitos medžiagos (varžtai ir kt. montavimui reikalingi komponentai)).	FĮ-23-01	-	Fiksuotasis vieneto įkainis ūkio subjektams už 1 kW įrengtos ar įsigytos saulės elektrinės, kurios įrengtoji galia neviršija 500 kW, be PVM
		FĮ-23-02	-	Fiksuotasis vieneto įkainis ūkio subjektams už 1 kW įrengtos ar įsigytos saulės elektrinės, kurios įrengtoji galia neviršija 500 kW, su PVM

11. SU VIETOS PROJEKTO PIP TEIKIAMAI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto PIP (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir VPS administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus:

11.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitikti vietos projektą atrankos kriterijams:

- 1.1. Pateikiama ataskaitinių metų vidutinio metinio darbuotojų skaičiaus pažyma;
- 1.2. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;
- 1.3. Pareiškėjo asmens dokumento kopija, kai pareiškėjas - fizinis asmuo;
- 1.4. LR Juridinių asmenų registro išplėstinio išrašo ir steigimo akto kopijos, juridinio asmens įgaliotumas (*Igaliotume turi būti nurodyta, kad įgaliotas asmuo turi teisę įgyvendinti projektą ir yra vienas iš juridinio asmens akcininkų / dalininkų / dalyvių – jaunas asmuo (iki 40 m. imtinai)*), įgalioto asmens amžių įrodantis dokumentas (asmens dokumento kopija), kai pareiškėjas - juridinis asmuo;
- 1.5. Kiti dokumentai, pagrindžiantys atitikti vietos projektą atrankos kriterijams.

2. Dokumentai, pagrindžiantys atitikti tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

Turi neviršyti rinkos kainų (vadovaujantis VPS administravimo taisyklių 19.6. punktu). Laikoma, kad iš paramos VPS įgyvendinti prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu vietos projekto išlaidų pagrįstumo vertinimo metu planuojamos išlaidos pagrindžiamos (nurodomi alternatyvūs būdai):

- 2.1. pagal pateiktus bent 2 dviem skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų komerciniais pasiūlymais arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) (su analogiškais išlaidų pagrindines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, jei iki PIP pateikimo dienos šių prekių ar paslaugų pirkimai neatlikti. Bent 1 (vienas) komercinis pasiūlymas arba viešai tiekėjų pateikta informacija turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne ŽVVG teritorijoje. Pareiškėjas turi imtis visų priemonių įsigyti paslaugas ar prekes kaina, ne didesne kaip rinkoje egzistuojančios kainos, laikydamasis racionalaus lėšų panaudojimo principo. Agentūra, nustatydamą tinkamų finansuoti išlaidų dydį, turi teisę palyginti pareiškėjo pateikto komercinio

	<p>pasiūlymo konkrečiai investicijai kainą su analogiškų rinkose egzistuojančių investicijų kaina, jeigu nėra nustatyti įkainiai. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės ir (arba) paslaugos, darbų kaina yra daugiau negu 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės ir (arba) paslaugos ar darbų kainos (lyginant prekių ir (arba) paslaugų ar darbų rinkos kainas, šios prekės ir (arba) paslaugos ar darbai turi atitikti pareiškėjo numatytas privalomas charakteristikas arba jas viršyti, o techniniai parametrai (jei tokie numatyti) turi būti ne daugiau nei 10 proc. mažesni, nei pareiškėjo numatyti privalomi techniniai parametrai), pareiškėjui siunčiamas paklausimas su prašymu per nustatytą laiką pateikti pasirinktos prekės ir (arba) paslaugos ar darbų kainos pagrindimą. Pareiškėjui pateikus neišsamų, nemotyvuotą pagrindimą, Agentūra tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįsta nustatytą analogiškos prekės ir (arba) paslaugos ar darbų kainą. Agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka įgyvendinti vietos projektą su mažesne paramos vietos projektui įgyvendinti suma. Jeigu pareiškėjas per nustatytą laiką nepateikia sutikimo įgyvendinti vietos projekto su mažesne paramos vietos projektui finansuoti suma, PĮP pripažįstamas kaip netinkamas finansuoti ir atmetamas. Apie tai, nurodant atmetimo priežastis, informuojamas pareiškėjas. Apskaičiuotas atskirų tinkamų finansuoti išlaidų paramos suma ir (arba) bendra didžiausia paramos vietos projektui suma suapvalinama iki sveikųjų skaičių;</p> <p>2.2. fiksuotaisiais dydžiais, kurie įtraukti į Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registrą ir nustatyti pagal parengtus fiksuotųjų dydžių tyrimus taikomus EJRŽAF lėšomis finansuojamam ŽP trečiajam prioritetui „Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas“, skelbiamais Europos socialinio fondo agentūros interneto svetainėje https://www.esf.lt/projektai/supaprastintu-mokejimu-centras/parengti-fiksuotuju-dydziu-tyrimai/ (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojams dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra).</p> <p>3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</p> <p>3.1. Prekių, darbų ir (arba) paslaugų teikėjų komerciniai pasiūlymai.</p> <p>3.2. Prekių, darbų ir (arba) paslaugų teikėjų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“).</p> <p>3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti tinkamų vietos projekto išlaidų kainas.</p>
	<p>4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</p> <p>4.1. Pareiškėjo rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimą, PĮP vertinimą (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą). Taikoma, kai PĮP teikia (kaip pareiškėjas ir (arba) kaip projekto konsultantas) ŽRVVG kolegialaus valdymo organo narys, ŽRVVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 2 str. ir Reglamento (ES) Nr. 2024/2509 61 str. Interesų konflikto, viešųjų interesų, privačių interesų, artimų asmenų terminų apibrėžtys pateikiamos Interesų derinimo įstatymo 2 str.</p> <p>4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos „Atsiskaitymo su valstybės ir/ar savivaldybių biudžetais pinigų fondais“ pažyma Valstybinio socialinio draudimo fondo prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažyma „Apie atsiskaitymą su valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetu“. Pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip prieš 15 (penkiolika) darbo dienų iki PĮP pateikimo dienos);</p>

- 4.3. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;
- 4.4. Pareiškėjo asmens dokumento kopija, kai pareiškėjas - fizinis asmuo;
- 4.5. LR Juridinių asmenų registro išplėstinio išrašo ir steigimo akto kopijos, juridinio asmens įgaliojimas (*Igaliojime turi būti nurodyta, kad įgaliotas asmuo turi teisę įgyvendinti projektą ir yra vienas iš juridinio asmens akcininkų / dalininkų / dalyvių – jaunas asmuo (iki 40 m. imtinai)*), įgalioto asmens amžių įrodantis dokumentas (asmens dokumento kopija), kai pareiškėjas - juridinis asmuo;
- 4.6. Pareiškėjo Sodros finansinių metų suvestinė „Apdraustųjų asmenų draudžiamosios pajamos ir valstybinio socialinio draudimo įmokos už nurodytą laikotarpį“;
- 4.7. Praėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai arba ūkinės veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);
- 4.8. VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registrų duomenų išrašas;
- 4.9. Pareiškėjo, kuris užregistruotas ir turintis galiojantį Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos dokumento veterinarinio patvirtinimo numerį, leidžiantį vykdyti akvakultūros/perdirbimo veiklą (jei taikoma).

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

- 5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai);
- 5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis), parengti pagal Statybos techniniame reglamente STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738, nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar statinio ir technologinių inžinerinių sistemų įrengimo darbai ir šiems darbams prašoma paramos);
- 5.3. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise nepriklauso vietos projekto vykdytojui);
- 5.4. Visų nekilnojamojo turto savininkų rašytiniai sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų ir pritarimai plėtoti vietos projekto verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 8 metus nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos (taikoma, kai nekilnojamas turtas, į kurį investuojama (išskyrus naujai statomus pastatus ir (arba) statinius), nuosavybės teise priklauso pareiškėjui su kitais asmenimis);
- 5.5. VĮ Registro centro Nekilnojamojo turto registro duomenų išrašas.

6. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

- 6.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) patikimo subjekto – finansų institucijų (bankų, kredito unijų);

	<p>6.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad <u>pareiškėjas turi galimybę gauti paskolą</u>, arba dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas paskolą gavo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su PĮP turi būti pateiktas finansinės institucijos (pvz., banko, kredito unijos) raštas, kuriuo patvirtinama paskolos suteikimo galimybė vietos projekte numatytoms investicijoms (paskolos sutartis turės būti pasirašyta ir pateikta su pirmu mokėjimo prašymu); arba, jeigu pareiškėjas yra gavęs paskolą, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikiama su patikimu subjektu – finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašyta paskolos sutartis);</p> <p>6.3. Dokumentai įrodantys, kad pareiškėjas prisidės skolintomis lėšomis prie vietos projekto įgyvendinimo kartu su PĮP turi pateikti pagrindžiančius dokumentus, pateikiant paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis ir (ar) juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga ar sutelktinio finansavimo platformos operatorius (sutelktinio finansavimo platformos operatorių sąrašas skelbiamas Lietuvos banko interneto svetainėje adresu www.lb.lt), kartu su PĮP pateikiami dokumentai, patvirtinantys fizinio ir (ar) juridinio asmens lėšų turėjimą (to fizinio ir (ar) juridinio asmens banko sąskaitos išrašas, taip pat informacija apie lėšas, esančias terminuotuose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki PĮP pateikimo). Agentūra tikrina, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo (išskyrus finansų įstaigas ar sutelktinio finansavimo platformos operatorius) turi reikiamą lėšų sumą: fizinis ir (ar) juridinis asmuo gali suteikti paskolą, ne didesnę nei pinigų likutis banko sąskaitoje ir (arba) terminuotuose, kaupiamuosiuose indėliuose. Su mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, vietos projekto vykdytojas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskola suteikiama grynaisiais pinigais, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro (paskola, suteikta ne finansų įstaigų ar sutelktinio finansavimo platformų operatorių, galima tik verslo pradžios ar verslo plėtros atvejais, įskaitant socialinį ir bendruomeninį verslą). Keičiant finansavimo šaltinį, kuris buvo tinkamas PĮP teikimo dieną, atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama PĮP vertinimo metu.</p> <p>7. Kiti dokumentai:</p> <p>7.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso <u>deklaracija</u>, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formas, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.zuvejukrastas.lt;</p> <p>7.2. „Vienos įmonės“ <u>deklaracija</u> pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal ŽRVVG interneto svetainėje adresu www.zuvejukrastas.lt paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos).</p>
11.2.	Šilutės ŽRVVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.
12. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:	

Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto įgyvendinimo plano (PIP) forma“;
- 2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“;
- 3 priedas „Vienos įmonės deklaracija“;
- 4 priedas „Smulkiąjo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“.

